

Douwes natuurnieuws oktober 2024

Verzamelen

Bij het Vooroever te Onderdijk is dit jaar niet gebroed door de lepelaars, dit door toedoen van de **huismus uit de Flevopolder**. Deze kwam onregelmatig aan in Onderdijk en dat kon je goed merken als alles opvloog naar een veilige plek. Op de terugweg heb ik deze plaatjes kunnen schieten, mede doordat deze vliegende deur er de tijd voor nam, zie onderstaande foto.

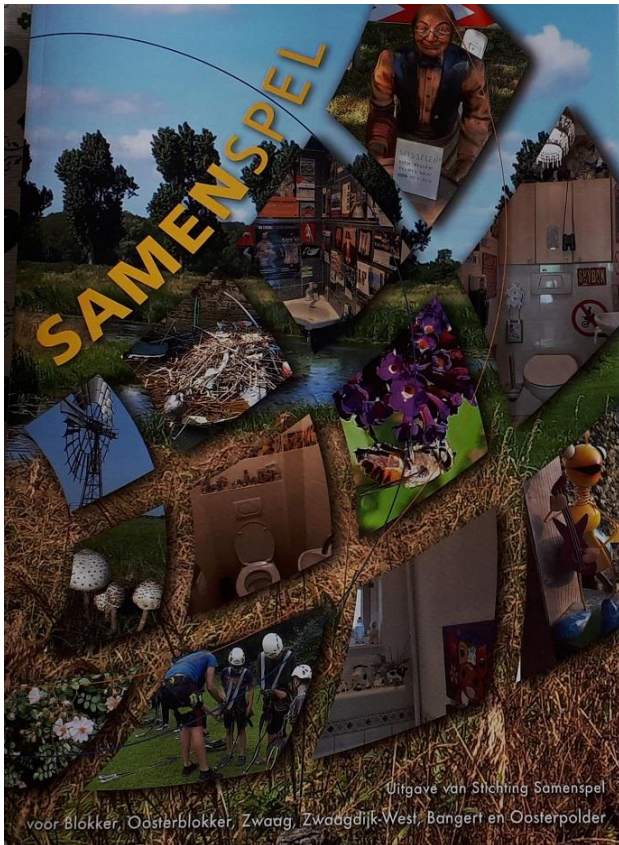

Nadat alle lepelaarsjongen vliegvlug waren kwamen ze naar Onderdijk om te verzamelen, het aantal liep al aardig op. Deze groep (foto beneden) is inmiddels ook vertrokken naar hun winterkwartieren, waarbij ze Frankrijk, Spanje en Portugal zullen aandoen. Mogelijk trekt een deel door naar Senegal.

Samenspel

Het dorpsblad van Stichting Samenspel geeft goed weer wat er zoal speelt in de wijk. Al jaren worden de huiszwaluwen geteld in West-Friesland en de Zeevang. Hiervoor zijn wel 30 vrijwilligers nodig om alles tijdens het broedseizoen in kaart te brengen. Floor Onnouw-den Oden is een van deze bevlogen mensen die daaraan meehelpt en ook dan op deze wijze een artikel - *Huiszwaluwen: fladderende muggenvangers!* – te publiceren in **Samenspel**, om ook de dorpsbewoners van Blokker, Oosterblokker, Zwaag, Zwaagdijk-West, Bangert en Oosterpolder te overtuigen van het nut van deze vogels.

Huiszwaluwen: fladderende muggenvangers!

In mei van dit jaar schreef ik: Ze zijn er weer, de huiszwaluwen! Terug uit hun overwinteringsgebied in Afrika: 6000 kilometer ver, een gevaarlijke reis voor een vogeltje van ongeveer 20 gram. En nu is het september. En gaan de huiszwaluwen met hun jongen weer helemaal terug naar het verre Afrika. Een zwaluw wordt gemiddeld een jaar of vijf, dus hij reist in zijn leven heel wat af! De ouders leren hun kinderen vanaf eind augustus hoe dat moet, zo'n eind vliegen. En niet te vergeten, hoe je voldoende muggen uit de lucht kunt vangen. Het is een vrolijk gezicht, bij mooi weer veel cirkelen ze hoog door de lucht, want daar zijn dan de muggen en bij koud weer veel lager, want dan zijn de muggen daar te vinden.

Deze zomer waren er heel veel nesten in de Bangert en Oosterpolder. In het Zwaagse deel 61 stuks (dat is 11 meer dan vorig jaar) en aan de kant van Blokker 10 stuks (vorig jaar 8).

Opvallend is dat de zwaluwen soms al eerder in hun nieuwe huisje wonen dan de mensen in het hele pand. Als er maar voldoende klei in de buurt is. Want snaveltje voor snaveltje wordt de klei tegen een muur onder een daklijst geplakt. Tot het een soort mandje is. Eersteklas bouwvakkers. Maar net als aannemers in de mensenwereld, hebben zij ook materiaal nodig, anders beginnen ze er niet aan. Gelukkig worden er in de nieuwbouwwijken tegenwoordig vaak waterlopen met natuurlijke oevers, wadi's, aangelegd: een voorraadschuur voor onze kleine acrobatjes. En nu dus op naar Afrika. Goede reis en tot volgend jaar.

KNNV vereniging voor veldbiologie

Hoorn.knnv.nl

Gors

Bij de grote jachthaven van Andijk werden **sneeuwgorzen** gezien. Een prachtig vogeltje dat uit het hoge, kale noorden komt om hier aan de kust te overwinteren. Maar de gors op de foto links was – slechts een paar dagen – bij Andijk neergestreken. Later, tijdens het maken van mijn rondje, huppelde er nog één rond, maar die maakte zich niet druk om mijn aanwezigheid en ging rustig drinken.

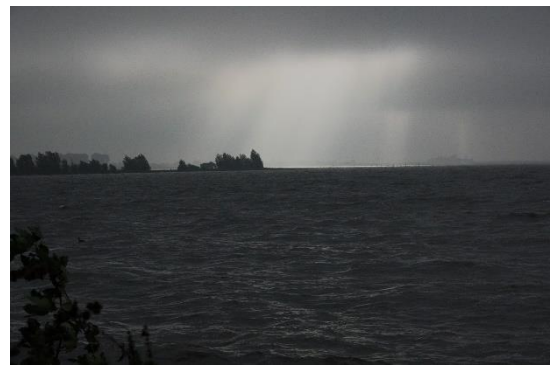
Zilvertje

Nu het kouder wordt zien wij meer **grote zilverreigers** langs de dijkverharding waar ze aan het jagen zijn op o.a. zwartbekgrondel. Zolang je maar op afstand blijft is het goed, maar als je iets te dichtbij komt gaan ze gauw op de vlucht.

Vertrokken

Een paar weken terug scheerden de **boerenzwaluwen** nog over de daken en keken ze met belangstelling nog vanaf de nok. Dat hielden ze een paar dagen vol, omdat de insecten nog voorradig waren. Je knippert een paar keer met je ogen en weg zijn ze, op weg naar het zuiden. Nu maar hopen dat ze niet al teveel onstuimig weer tegen hebben, zoals hier bij het Hoornse hop.

Terugval

Het is de laatste tijd niet bijzonder goed weer om te nachtvlinderen omdat de temperatuur daalde onder de 15 graden. Als de maan zich laat zien heeft dat veel invloed op de vlinders.

Gelukkig liet deze **struiksprinkhaan** zich niet weerhouden om tevoorschijn te komen en konden wij deze aan de waarnemingenlijst toevoegen.

Oud landhek

Gebleken is dat een houten hek dat in verval is schimmels van paddenstoelen kan bevatten. Bovenop zo'n hek stond dit bosje **Grote bloedsteelmycena** te pronken. En als je dan verder kijkt, zie je korstmossen en bekerzwammetjes die de naam **Frietzak bekermos** toebedeeld kregen. Echter, als je dan dieper in deze materie duikt, dan kan dat niet kloppen, omdat dit soort mos - ook wel **Patat bekermos** genoemd - niet op hout groeit, maar juist op kalkarm zand. Dus dan moet het wel **bekermos** zijn.

Grote bloetsteelmycena

Frietzak bekermos

In het Julianapark te Hoorn kwam ik deze **Platte tonderzwammen** tegen op een stam. Deze zwam leeft op verzwakte bomen, het zijn echte opruimers.

Platte tonderzwam

Koopmans polder

Op 21 september werden de ringen - hoger gelegen delen I- gemaaid. Vanwege een exotische plantje, *Watercrassula* (*Crassula helmsii*) dat in de natte lage delen aan de noordzijde woekerde, kon er niet gewerkt worden. Maar na het afronden van het onderzoek om dit waterplantje te bestrijden konden de lage delen worden aangepakt. **Landschap Noord-Holland** was druk bezig met het tot wel twee meter hoge riet te maaien, waardoor het zicht sterk verbeterde. Ook zijn delen van de hoge walkanten glooiender gemaakt om met een diervriendelijke oever ook de amfibieën en andere dieren een betere overlevingskans te bieden.

Rups

Op een blad zat deze rups in het zonnetje te doezelen en was zich van geen gevaar bewust. Door het ontbreken van heen en weer bewegingen vergemakkelijkt dit het fotograferen, en ook het determineren. Zo kwam ik met deze foto uit op een rups van de **zuringuil**.

Douwe Greydanus